

paa den tydeligste Maade, at Nationalbanken ikke alene kunde besørge disse Forretninger, idet man i den Tid af Aaret, hvor Omsætningerne ere livligst, navnlig om Efteraaret, naar Kornhandelen ret er i Gang, kun kunde faae Penge i Nationalbanken paa de allersikreste Papirer, for en ringe Deel indtil kun $\frac{1}{40}$ à $\frac{1}{15}$ Deel af hvad der blev forlangt diskonteret, saa at en stor Deel af Bankomsætningerne, som nødvendig maatte finde Sted, blev drevet over til Hamborg. Jeg paastaar altsaa, at det har været overordentlig meget til Bedste for Landets Omsætning og paa ingen Maade til Skade for Nationalbanken, at andre Bankinstitutter ere blevene dannede; de ere af en temmelig ny Dato, idet de to nye Banker her i Hovedstaden ere i den Stikkelse, hvori de nu findes, om jeg mindes ret, fra 1856 eller 57. Naar man erindrer, at Nationalbanken har den uhyre Fordeel fremfor alle sin Medbeholdere, at den alene maa udstede de Sedler, som ere lovlige Betalingsmidler her i Landet, og at ingen anden Bankseddel kan gaae her, saa tror jeg ogsaa, at man strax vil finde, at denne Forrettighed er saa stor, at Nationalbanken ikke behøver andre fremfor de Banker, som nu eksistere, eller som maatte opstaae. Det er maaskee nødvendigt blot med saa Ord at anstille en Sammenligning mellem Nationalbanken her og Bankerne i andre Lande, for at man ret kan see, hvor overordentlig store den Førstes Rettigheder ere, og hvor store Fordele der ere forbundne med samme. I vort Naboland Sverrig har man ikke blot en Nationalbank, men hele Bankforretningen er fri over hele Landet; der findes i de fleste Lehn i Sverrig private Banker, som have Ret til at udstede Sedler paa visse Betingelser, som jeg ikke her skal gaae ind paa, men som ere saa betryggende, at det er uden Exempel, at nogen Bank har maattet standse sine Betalinger, og dette har maaskee mere end noget Andet bidraget til det store Opsving, som i de sidste 20—25 Aar er foregaaet i vort Naboland. Naar man erindrer, at den største Bank i Verden, den engelske, har langt mindre Forrettigheder end vor, vil man deraf kunne slutte, hvor stor Fordelen er hos os. For blot at nævne nogle korte Træk, skal jeg bemærke, at det kun er under visse

Betingelser, at den engelske Banks Sedler maae udstedes; de skulle være betalbare paa Ansøring overalt i det britiske Rige, og de private Banker kunne ogsaa udstede Sedler, blot ikke indenfor en Afstand af 14 Mil fra Banken i London, men medens den engelske Bank udsteder Sedler for omtrent 120 Millioner, udstede de private Banker i det britiske Rige for omtrent 150 Millioner under de selvsamme Regler, som gjælde for Englands Bank; ingen af Parterne har i den Henseende nogen Ret forud for den anden, og det er et af de Midler, som har bidraget overordentligt til den store Fremgang, som har fundet Sted i England, navnlig i det sidste halvhundredte Aar. Det vil saaledes sees, at der i en overordentlig høj Grad er sørget for Nationalbankens ubelukkende Fordeel. Naar vi see hen til Bankernes Forretninger hos os, tror jeg, det maa erkjendes for rigtigt, at man fritager dem for de særegne Byrder, som — skjøndt vel ikke i høj Grad — vilde blive dem paalagte, hvis Lovforslaget uforandret vedtoges. Altier skulle her efter stemples, og denne Stempelafgift udgjør — hvis jeg mindes ret — $\frac{1}{6}$ pCt. af Beløbet, hvilket er en temmelig stor Byrde, som jeg maa fraraade at lægge paa Altierne. Fremdeles skal Transport paa Anvisninger stemples, men dette forekommer mig i højeste Grad urimeligt. For en Vexel, som kan gjælde i 14 Dage, betales der, selv om den er udstedt for en Million Rigsdaler, 8 $\frac{1}{2}$ i Stempelafgift; en Anvisning paa 1,000 Rbd. er fri, men hvis den transporteres, beløber Stempeludgiften sig til 16 $\frac{1}{2}$ for hvert Tusinde. Deri ligger en Mødsigelse, som er meget iøienfaldende, og hvad vil det føre til, dersom man vedligeholder disse Taxter? Den naturlige Følge vil være, at man omgaaer Loven, og hvormed jeg end har imod den nærværende Stempelloy, hvor uhenigtsmæssigt jeg end finder den bygget, vil jeg dog nødig see, at vi komme ind paa Ubanerne ved den gamle Stempelloy, nemlig at man omgaaer den. Det vil ikke blive noget Tab for Statskassen, at man fritager Anvisninger for at stemples ved Transport, thi det vil naturligvis — hvad der ogsaa allerede steer — komme til at gaae saaledes, at der trykkes eller skrives „betalt“ og Navn derunder, og at Anvisning-